اگر حاکم (قاضی) اجتهاد کند و حکمِ درستی صادر نماید، دو پاداش به او می رسد؛ اما اگر اجتهاد کند و در صدور حکم دچار اشتباه شود، یک پاداش به او می رسد.

از عمرو بن عاص رضی الله عنه روایت است که از رسول الله صلی الله علیه وسلم شنیده که فرمودند: «إِذَا حَكَمَ الحَاكِمُ فَاجْتَهَدَ، ثُمَّ أَصَابَ، فَلَهُ أَجْرَانِ، وَإِذَا حَكَمَ فَاجْتَهَدَ ثُمَّ أَخْطَأَ، فَلَهُ أَجْرٌ»: «اگر حاکم (قاضی) اجتهاد کند و حکمِ درستی صادر نماید، دو پاداش به او می رسد؛ اما اگر اجتهاد کند و در صدور حکم دچار اشتباه شود، یک پاداش به او می رسد».

[صحیح است] [متفق علیه]

حدیث مذکور بیانگر این مساله است که اگر قاضی تلاش خود را در مورد قضیه ای داشته باشد و در آن اجتهاد کند تا از این طریق به حکمی دست یابد که معتقد است حق می باشد، در این صورت اگر حکم وی درست و موافق با حق باشد و همان مراد الله متعال در احکامش باشد، در این صورت دو اجر و پاداش دارد؛ اجر اجتهاد و اجر به حق رسیدن. و اگر اجتهاد کند اما به حکم درست دست نیابد، تنها یک اجر و پاداش برای او خواهد بود و آن اجر اجتهادش می باشد. چون اجتهاد وی در طلب حق، عبادت است، هرچند اجر رسیدن به حکم درست را از دست داده است. و به این دلیل و بعد از به کار گرفتن سعی و تلاش خود و اجتهاد در این زمینه، گنه کار نمی شود به شرطی که عالمی با اهلیت اجتهاد باشد.

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/64682